

2.6. УЧАСТЬ МОЛОДІ У ВОЛОНТЕРСТВІ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СУСПІЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ

Лях Т.Л., к. пед. н., доцент, Хижняк О.В., к. соціол. н.

У сучасному світі волонтерська діяльність сприймається як важлива складова суспільного розвитку, основа розбудови громадянського суспільства. У „Декларації про волонтерську діяльність” (2001 р.) зазначається, що „волонтерська діяльність – індивідуальна чи колективна – є способом: підтримки та зміцнення таких людських цінностей, як піклування та надання допомоги членам громади; використання кожною людиною своїх прав та обов'язків як члена певної громади в процесі навчання та розвитку впродовж усього життя, реалізуючи весь свій людський потенціал; взаємодії між людьми, незважаючи на всі відмінності, для спільного життя в здоровому стабільному суспільстві, для спільного вироблення нових способів вирішення проблем, які виникають”¹³.

Активізація волонтерського руху – нині світова тенденція. Так, наприклад, у Франції до волонтерської діяльності залучено 19% населення, у Німеччині – 34%, у США – майже 56%, в Японії – 26%. Такі процеси стали актуальними і важливими з цілої низки причин. По-перше, як свідчить багаторічний досвід використання праці волонтерів, це ефективний спосіб вирішувати складні проблеми окремої людини, суспільства та довкілля, які часто виникають на ґрунті недостатньої турботи про суспільне благо. По-друге, волонтерство приносить у соціальну сферу нові, як правило, творчі та сміливі ідеї щодо вирішення найгостріших і найскладніших проблем. Тому саме завдяки йому безвихідні, на перший погляд, ситуації знаходять своє вирішення. По-третє, волонтерство – це спосіб, за допомогою якого кожний представник суспільства може брати участь у покращенні якості життя. По-четверте, це механізм, за допомогою якого люди можуть прямо адресувати свої проблеми тим, хто здатний їх вирішити.

В сучасній Україні соціальні пріоритети визначені як провідні напрями державної політики. Для вирішення соціальних проблем залучаються різні соціальні інституції та неурядові організації, створюється та функціонує розгалужена система різноманітних соціальних служб.

Однак, залишається актуальною проблема недостатньої кількості людських ресурсів для вирішення таких соціальних проблем, як-то: профілактика наркотичної залежності, ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки молоді, соціальна реабілітація дітей з особливими потребами, ресоціалізація осіб, які повернулися з місць позбавлення волі, соціальний супровід прийомних сімей тощо. На жаль, кадрове забезпечення закладів соціальної сфери не відповідає вимогам сьогодення, не вистачає професійно підготовлених фахівців для їх розв'язання. Саме тому останнім часом в Україні активно стимулюється благодійна діяльність та розвивається волонтерський рух. Наразі волонтери є повноправними суб'єктами соціальної та соціально-педагогічної роботи.

Волонтер – це фізична особа, яка добровільно здійснює благодійну, неприбуткову та вмотивовану діяльність, що має суспільно корисний характер. У світовій практиці найголовнішою ознакою волонтерства є те, що волонтер частину свого вільного (особистого) часу, сил, енергії, знань, досвіду добровільно (без примусу та вказівок „згори”) витрачає на здійснення діяльності, яка є корисною людям і суспільству загалом.

Волонтерська робота допомагає людям досягти більшого впливу на власне життя. Зокрема участь у волонтерській діяльності людей, які самі потребують допомоги (самотні пенсіонери, люди з особливими потребами, малозабезпечені, люди з алкогольною та наркотичною залежністю в минулому тощо), зарекомендувала себе як шлях, що допомагає

¹³ Декларація про волонтерську діяльність. Амстердам, Нідерланди. Січень 2001 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://dyvensvit.org/volonterstvo/348-statti/2018-deklaracija-pro-volontersku-dijalnist>>.

РОЗДІЛ 2. УЧАСТЬ МОЛОДІ УКРАЇНИ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА

їм змінити своє життя на краще. Допомагаючи іншим, вони стають упевненими у своїх силах, здібностях, опановують нові навички та встановлюють нові соціальні зв'язки. Також волонтерство дає змогу людині знайти себе та привнести у своє життя ті цінності та звички, які дозволять їй мати здорове, продуктивне й насичене життя.

Особливість волонтерського руху в Україні полягає у тому, що найчисельнішою групою волонтерів, які працюють у соціальній сфері, є учнівська та студентська молодь.

Участь молодих людей у волонтерському русі дозволяє їм через здійснення благодійної діяльності зробити особистий внесок у вирішення соціальних проблем, самореалізуватися через ініціювання проектів і програм соціально корисної спрямованості.

За приналежністю до певних організацій волонтерів можна класифікувати як таких, що працюють у державних організаціях, волонтерів недержавних організацій, волонтерів навчальних закладів, корпоративних волонтерів, волонтерів ініціативних груп мешканців територіальних громад.

Волонтерська діяльність – індивідуальна чи колективна – це спосіб підтримки, піклування, надання допомоги членам громади; взаємодії між людьми для спільного вироблення нових шляхів вирішення проблем, які виникають. Вона створює можливості для навчання та розвитку впродовж життя кожної людини, що особливо важливо для дітей та молоді.

В Україні функціонує ряд недержавних організацій, які сприяють активізації громадської діяльності шляхом розвитку волонтерського руху, спрямованого на якнайширше залучення населення до суспільно корисної роботи на добровільних засадах у благодійних, громадських, державних та бізнесових організаціях, для допомоги в розв'язанні численних соціальних проблем (Всеукраїнський громадський центр „Волонтер”, Благодійний фонд „Центр волонтеріату „Добра воля”, Всеукраїнська молодіжна організація „Соціальна ініціатива”, Всеукраїнська асоціація молодіжного співробітництва „Альтернатива-В”, Український форум благодійників тощо).

Наразі в Україні майже при кожному вищому навчальному закладі створені та функціонують студентські волонтерські групи. Зазвичай, волонтерські програми включені до планів виховної роботи в закладах освіти, а також використовуються під час організації різного роду виробничих практик.

Майбутні фахівці надають безпосередні соціальні послуги, допомагаючи спеціалістам різноманітних соціальних служб, ініціюють соціальні проекти для категорій населення з наявними проблемами та впроваджують їх у життя (Київський університет імені Бориса Грінченка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Запорізький національний університет, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Волинський державний університет імені Лесі Українки, Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” тощо).

Діяльність молодіжних волонтерських груп незалежно від типу організації, у якій вони функціонують, здійснюється в інформаційно-просвітницькому, профілактичному, реабілітаційному, рекреативному, соціально-рекламному, соціально-побутовому, охоронно-захисному та фандрайзинговому напрямках. Також популярними є такі напрями діяльності волонтерів: охорона здоров'я, збереження історичної та культурної спадщини, охорона навколишнього середовища.

Діяльність численних молодіжних волонтерських груп спрямована на профілактику соціальної, культурної та психологічної дезадаптації. Волонтери працюють з особами девіантної поведінки та маргінальними групами. Найчастіше вони здійснюють профілактичну роботу серед дітей і молоді, у сім'ях, школах, територіальній громаді з метою попередження поширення шкідливих звичок, негативних явищ, соціальних хвороб шляхом просвітницької роботи.

УЧАСТЬ МОЛОДІ В СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ: ДОСВІД, МОЖЛИВОСТІ, БАР'ЄРИ

Увагою волонтерів з кожним роком не лише охоплюється все більша кількість дітей та молодих людей, але й розширюється коло категорій осіб, з якими проводиться просвітницько-профілактична робота. Зокрема є тенденція до здійснення просвітницьких програм у притулках, приймальниках-розподільниках для дітей та колоніях для неповнолітніх.

Залишається популярним рекреативний напрям роботи волонтерів, адже саме з організації змістовного дозвілля дітей та молодих людей розпочиналася свого часу діяльність численних волонтерських груп центрів соціальних служб для молоді (нині – центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді). Волонтери-ігротехніки за спеціальними програмами організують дозвілля не лише в умовах певної дитячої установи, але й в умовах вулиці. Нині цей напрям роботи молодіжних волонтерських груп продовжує розвиватись, охоплюючи не тільки дітей та молодь як цільову групу, але й приділяючи увагу пацієнтам лікарень, сім'ям, людям похилого віку та інвалідам.

Водночас, набуває усе більшої популярності реабілітаційний напрям роботи волонтерів. Це пояснюється значним поширенням волонтерських програм у спеціалізованих соціальних службах та реабілітаційних центрах, які займаються соціальною, трудовою та медичною реабілітацією осіб з відхиленнями від норми у фізичному, психічному та соціальному розвитку та знаходяться в складних життєвих обставинах.

Соціально-рекламний напрям роботи волонтерів стає важливим ресурсом, оскільки саме їхніми силами на сьогодні в Україні проводиться велика кількість соціально-рекламних кампаній, розповсюджуються інформаційні плакати, брошури, буклети. І, звичайно, сама діяльність волонтерів наближає цільову групу – дітей та молодь – до відповідних соціальних служб та громадських організацій.

Соціально-побутовий напрям діяльності молодіжних волонтерських груп передбачає надання конкретних послуг особам, що їх потребують, з метою підтримки їх у складних життєвих обставинах. Волонтерами здійснюється закупівля та доставка ліків тяжкохворим пацієнтам медичних установ, мало мобільним та немобільним людям з особливими потребами та літнього віку. Також діють програми допомоги в прибиранні, пранні та прасуванні, приготуванні їжі самотнім пенсіонерам та інвалідам.

Охоронно-захисний напрям передбачає здійснення заходів щодо соціально-правового захисту літніх людей, інвалідів, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, одиноких матерів, багатодітних сімей, потерпілих від техногенних та екологічних катастроф. Найчастіше об'єктом такої діяльності стають діти. Волонтери державних та громадських організацій допомагають у наданні психолого-педагогічної, соціально-медичної, інформаційно-правової допомоги дітям та їхнім батькам.

Фандрейзинговий напрям роботи молодіжних волонтерських груп залишається актуальним та популярним протягом останніх десяти років. Усе частіше волонтери стають не тільки виконавцями, але й ініціаторами збору благодійних пожертв на допомогу окремим особам або соціальним групам.

До основних напрямів роботи волонтерів мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, а також спеціалізованих соціальних служб відносять такі:

– соціально-реабілітаційна робота, попередження та подолання негативних явищ у молодіжному середовищі (робота з молоддю, схильною до асоціальної поведінки; профілактика та подолання вживання алкогольних напоїв; профілактика та запобігання тютюнопалінню; профілактика та запобігання вживанню наркотичних речовин; профілактика інфекцій, що передаються статевим шляхом, та ВІЛ/СНІДу; підтримка дітей та підлітків, що постраждали від психологічного, фізичного, сексуального насильства; підтримка дітей та молоді, що перебувають у кризовому стані; соціальна робота з „дітьми вулиці”);

РОЗДІЛ 2. УЧАСТЬ МОЛОДІ УКРАЇНИ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА

– соціальна опіка та захист найменш захищених категорій дітей та молоді (підтримка та сприяння розвитку творчих здібностей молодих інвалідів; соціальна допомога молодим сім'ям; соціальна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування; соціальна робота з жіночою молоддю; соціальна допомога самотнім матерям, неповним сім'ям, багатодітним сім'ям; допомога у вирішенні соціальних проблем учнівської та студентської молоді);

– соціальний супровід молоді, допомога її інтеграції в суспільство: сприяння самовихованню, самовизначенню та самовдосконаленню дітей та молоді; формування та розвиток якостей творчої особистості; соціальна підтримка безробітної молоді, сприяння у працевлаштуванні; розвиток та підтримка обдарованих дітей та підлітків; організація змістовного дозвілля дітей та молоді як шлях профілактики дитячої бездоглядності та правопорушень.

Однак для здійснення діяльності в кожному з цих напрямів волонтери повинні мати відповідні знання, вміння та навички, а відтак організація, на базі якої функціонує така волонтерська група, має проводити їхню підготовку.

Хоча офіційної статистики щодо кількості волонтерів в Україні немає, однак фахівці соціальних служб та громадських організацій підкреслюють зростання їх чисельності впродовж 2011–2012 рр. Так, за даними світового рейтингу благодійності (World Giving Index) Україна у 2010 р. займала 150-е місце, а у 2011 р. – 105-е місце з такими показниками: 11% благодійних пожертвувань (8% – 2010 р.), 30% волонтерської роботи (5% – 2010 р.), 37% допомоги нужденним (28% – 2010 р.). Таким чином, зростання української благодійності зумовлене, в основному, збільшенням числа людей, залучених у волонтерську діяльність.

2011 р. був проголошений Європейським роком волонтерства. В Україні було проведено кілька заходів міжнародного та національного масштабу (III Міжнародна конференція УФБ „Волонтерство: шлях до благодійності для кожного”, Міжнародна конференція „Корпоративне волонтерство: 3D”, Конкурс на кращу програму з корпоративного волонтерства, Всеукраїнський круглий стіл „Закон України „Про волонтерську діяльність”: сприяння розвитку чи створення перепон?”, Перший тиждень волонтерства „Волонтеруй зі мною” тощо), які популяризували волонтерську діяльність, актуалізували важливість вирішення проблем в організації волонтерської діяльності.

Крім того, підготовка України і проведення фінального етапу першості Європи з футболу, безсумнівно, вплинули на цей показник, оскільки молоді люди активно залучалися впродовж 2011–2012 рр. до роботи волонтерських груп у містах, які приймали чемпіонат.

УЄФА для організації та проведення Євро-2012 знадобилося майже п'ять тисяч волонтерів, які були зайняті в 21 області, включаючи роботу на стадіонах, в аеропортах та готелях, де знаходилися штаб-квартири УЄФА.

Узагальнений портрет волонтера Євро-2012 виглядає так: це молода людина 24 років. Найстаршому добровольцю було 79, наймолодшому – 18. На Євро-2012 працювали волонтери УЄФА з 75 різних країн. 936 з них працювали у волонтерському центрі УЄФА Євро-2012 в Києві. Основна частина волонтерів в Україні належала до вікової категорії від 18 до 30 років.

На відміну від волонтерів УЄФА, волонтери-помічники з міст, які приймали чемпіонат, були орієнтовані не на офіційні делегації, а на сотні тисяч уболівальників, які приїхали в Україну. Наприклад, з березня 2011 р. у Києві УЄФА реалізовувалася Програма „Київський волонтер” з метою створення передумов для активізації та організаційного становлення потужного волонтерського руху в місті. У межах кампанії Київським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді укладено угоди про обслуговування фінальної частини Євро-2012 на волонтерських засадах із залученням 2000 осіб з числа студентів. 70% з них володіли не лише англійською, а й кількома іншими іноземними

УЧАСТЬ МОЛОДІ В СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ: ДОСВІД, МОЖЛИВОСТІ, БАР'ЄРИ

мовами. Більшість волонтерів була зосереджена на вулицях міста, починаючи з вокзалу, аеропорту, станціях метро і закінчуючи фан-зоною приймаючого міста.

Волонтерам надавалися преференції та бонуси за допомогу в організації Євро-2012. Серед напрямів роботи, наприклад, київських волонтерів найбільш значущими стали такі:

1. Інформаційна підтримка. Реалізація цієї функції волонтерів відбувалась як із застосуванням матеріальних носіїв (довідники, інформаційні буклети, мапи тощо), так і безпосередньо в режимі інтерактивного спілкування в стаціонарних і в пересувних інформаційних пунктах.

2. Допомога з транспортом. Робота волонтерів полягала в інформуванні гостей щодо маршрутів різних видів транспорту (номери маршрутів, вартість проїзду, місця пересадки), якими можна дістатися до місця проживання чи місця проведення заходів, допомога з кур'єрською доставкою, надання інформаційних послуг у буферній зоні, на зупинках метрополітену тощо.

3. Допомога з розміщенням вболівальників. Волонтери інформували гостей щодо місць, де можна зупинитися на відпочинок (адреси готелів, гуртожитків, фан-кемпінгу, орієнтовні ціни та умови проживання тощо).

4. Допомога у фан-зоні. Волонтери сприяли взаємодії між уболівальниками, гостями фан-зони, запобігали конфліктам між фанатами різних футбольних збірних, організували спілкування, допомагали стюардам.

5. Фан-посольства. Ці структури були основними пунктами підтримки вболівальників різних збірних. Основними завданнями волонтерів були: співпраця з організаторами фан-посольств; організаційне забезпечення роботи штабів фан-посольств; допомога в екстрених непередбачуваних ситуаціях.

6. Обслуговування людей з особливими потребами. Волонтери надавали комплексну допомогу, організаційну підтримку та супровід людей з особливими потребами. Значна увага приділялася наданню інформаційної підтримки. Підрозділи волонтерів формувалися відповідно до конкретних потреб та запитів цієї цільової групи.

7. Комплексна підтримка роботи медіа-служб приймаючого міста. Волонтери здійснювали інформаційний супровід – надання необхідної інформації журналістам; сприяли роботі кореспондентів – передавали найсвіжішу інформацію з місця подій у містах – організаторах чемпіонату.

8. Комплексна підтримка роботи ІТ-служб. Волонтери допомагали здійснювати ІТ-забезпечення медіа-центру приймаючого міста, сервісних центрів волонтерів, фан-посольств.

9. Допомога медичним службам. Волонтери надавали мовно-функціональну підтримку службам охорони здоров'я та медичного забезпечення в лікарнях, каретах швидкої медичної допомоги. До їх функцій входили: мовна підтримка лікарів, реєстрація хворих, надання довідкової інформації, функціональна підтримка у наданні першої медичної допомоги тощо.

10. Допомога службам безпеки. Волонтери здійснювали мовно-функціональну підтримку працівників служб безпеки та охорони правопорядку в міліцейських дільницях, групах охорони правопорядку, дорожньо-патрульних постах ДАІ, служб надзвичайних ситуацій у центрах реагування на надзвичайні ситуації, групах надання екстреної допомоги, групах швидкого реагування тощо. Завдання, які виконували волонтери: мовна підтримка, реєстрація звернень, інформаційно-довідкова робота, функціональна підтримка служб.

В Україні популярною є також програма Європейського Союзу „Молодь у дії”, спрямована на підтримку міжкультурного спілкування і молодіжного співробітництва. Співробітництво з Україною за цією програмою включає кілька підпрограм, серед яких Європейська волонтерська служба (ЄВС), що дозволяє молоді віком від 16 до 30 років

РОЗДІЛ 2. УЧАСТЬ МОЛОДІ УКРАЇНИ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА

здійснювати волонтерську діяльність в іншій країні в період від 2 до 12 місяців. ЄВС є одним з основних інструментів співробітництва у сфері освіти, молоді і культури, в частині розвитку контактів між людьми в рамках Європейської політики сусідства, Східного партнерства. Діяльність волонтерів з країн Європейського Союзу в Україні тісно пов'язана з місцевими громадами.

Протягом 2007–2011 рр. Україна взяла участь у 419 проектах ЄВС: прийнято волонтерів у 104 проектах, відправлено – на 315 проектів. У 2011 р. Україна відправила майже у 5 разів більше, ніж у 2007 р. волонтерів для участі в проектах ЄВС, коли програма „Молодь у дії” була започаткована. Українські організації, які брали участь в ЄВС, знаходяться в різних регіонах країни, але найбільше можна відзначити Київську, Львівську, Донецьку, Одеську області.

Серед країн ЄС, що співпрацюють з Україною в рамках ЄВС, можна відзначити Польщу, яка була партнером у найбільшій кількості проектів. Упродовж 2007–2011 рр. Польща відправила 145 волонтерів до України (лише у 2011 р. – 50) та прийняла понад 70. Досить активно співпрацює з Україною також Німеччина, яка впродовж 4 останніх років відправила 28 та прийняла 70 волонтерів.

Іншими проектами міжнародного волонтерства є міжнародні короткострокові волонтерські проекти (табори). Ці проекти спрямовані на залучення молоді до активного суспільного життя, участі в розвитку місцевої громади та сприяють молодіжному лідерству в соціальній та економічній сферах. Робота в інтернаціональних командах сприяє подоланню цинізму, апатії та егоцентризму і проходить у формі таборів праці та відпочинку. 10–20 волонтерів з різних країн упродовж 2–3 тижнів виконують суспільно корисну роботу для місцевої громади. Після роботи учасники знайомляться з культурними цінностями, мовою та традиціями країни, де проводиться табір, а також країн, з яких прибули учасники проекту, організують своє дозвілля. Щорічно близько 700 волонтерів з усього світу беруть участь у реалізації міжнародних волонтерських таборів на території України. Найактивнішими іноземними волонтерами є волонтери з Північної Кореї, Німеччини, Польщі та Франції. В Україні подібні проекти реалізовує Всеукраїнська асоціація молодіжного співробітництва „Альтернатива-В”, молодіжна громадська організація „Спілка Форум” (м. Львів) тощо.

Роль волонтерства у соціальній сфері визнана на державному рівні, що знаходить своє підтвердження в окремих законодавчих документах, зокрема у законах України „Про волонтерську діяльність”, „Про соціальну роботу з дітьми та молоддю”, „Про соціальні послуги”, в яких добровільна праця волонтерів визнається як необхідна та суспільно корисна.

В Україні існує необхідність внесення змін та доповнень до діючого Закону України „Про волонтерську діяльність” (19.04.2011 № 3236-VI). Цей закон створив ряд перепон у провадженні волонтерської діяльності, серед яких ключовими є такі: обмеження вікового цензу для фізичних осіб, які бажають займатися волонтерством, необхідність присвоєння юридичним особам статусу „волонтерської організації”, обов'язковість соціального страхування волонтерів, неможливість неформального волонтерування.

Прийнятий закон значно обмежив можливий вік для початку волонтерування (з 16 років – за письмовою згодою батьків (усиновлювачів) або піклувальника). Із прийняттям вікових обмежень волонтерування, унеможлиблюється робота численних дитячих волонтерських груп, які пропагують здоровий спосіб життя методом „рівний рівному”, займаються історико-пошуковою роботою, допомагають одноліткам з інвалідністю тощо.

Також нині перебувають під загрозою зриву через відсутність чітких механізмів видачі віз та продовження терміну перебування волонтерів з країн ЄС в Україні проекти, які виконуються в Україні волонтерами Європейської волонтерської служби. Консульства України в країнах Європейського Союзу усно відмовляють у прийомі документів для

УЧАСТЬ МОЛОДІ В СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ: ДОСВІД, МОЖЛИВОСТІ, БАР'ЄРИ

отримання візи волонтерам Європейського Союзу на підставі ненадання запрошення від волонтерських організацій, зареєстрованих в Україні в установленому порядку. Статус „волонтерської організації” присвоюється (згідно з чинним законом) спеціально створеним центральним органом виконавчої влади у сфері волонтерської діяльності, який до середини 2012 р. не був визначений.

Оскільки є проблеми з відкриттям віз та перебуванням волонтерів ЄС в Україні громадські організації ЄС відмовляються реалізовувати спільні проекти з українськими громадськими організаціями.

Після змін у законодавстві Україна стала єдиною з 7 країн регіону Східної Європи і Кавказу, в яку волонтери ЄС в рамках Європейської волонтерської служби не можуть бути запрошені громадськими організаціями довше ніж на 90 днів. Це суперечить статтям Порядку денного асоціації Україна – ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію, який схвалений на засіданні Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС 15.05.12 (п.п. „Освіта, навчання, молодь”, п.7): збільшенні обмінів та співробітництва у сфері неформальної освіти для молоді та молодіжних робітників як засобу просування міжкультурного діалогу та підтримки громадянського суспільства, зокрема через програму „Молодь у дії” (2007–2013 рр.).

Указом Президента України від 25 січня 2012 р. № 32 з метою вироблення та координації державної політики в галузі громадянського суспільства було створено Координаційну раду з питань розвитку громадянського суспільства при Президентові України. Питання зміни Закону України „Про волонтерську діяльність” увійшло до Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства й плану першочергових заходів із її реалізації.

Протягом травня – листопада 2012 р. Робочою групою з питань благодійності, волонтерства та громадянської освіти при Координаційній раді за участю понад 100 державних та громадських організацій України напрацьовано пропозиції щодо внесення змін та доповнень до Закону України „Про волонтерську діяльність”.

Напрацьований громадський варіант Пропозицій щодо внесення змін та доповнень до Закону України „Про волонтерську діяльність” у листопаді винесено на розгляд та схвалення Координаційною радою з питань розвитку громадянського суспільства при Президентові України. Робота над удосконаленням чинного законодавства в галузі волонтерської діяльності триває.

Також у Плані першочергових заходів з реалізації Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства зазначено необхідність розроблення державної цільової програми розвитку волонтерської діяльності, зокрема, стосовно: сприяння проведенню заходів національного значення, спрямованих на популяризацію волонтерського руху, визнання праці та суспільних досягнень волонтерів, проведення щорічного конкурсу „Волонтер року”; соціальної допомоги, соціальної підтримки, соціальної реабілітації, соціальної профілактики, охорони здоров'я, охорони навколишнього природного середовища, збереження культурної спадщини.

Здійснення цих та ряду інших конкретних заходів стане важливим кроком у розвитку волонтерського руху в країні, сприятиме доступності волонтерства для кожного громадянина держави незалежно від віку, статі, релігійних та політичних переконань, забезпеченню прозорості та розширення напрямів волонтерської діяльності в державних, громадських та релігійних організаціях. А молоді люди матимуть ще більше можливостей для реалізації власних соціальних ініціатив, які сприятимуть не лише популяризації волонтерства та зростанню їхньої соціальної активності, а, й в першу чергу, покращать якість життя членів місцевих громад.